

VALTIOVARAINVALIOKUNNAN MIETINTÖ 7/2001 vp

Hallituksen esitys laiksi maatilatalouden tuloverolain 10 a §:n muuttamisesta

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 17 päivänä huhtikuuta 2001 lähettänyt valtiovarainvaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen laiksi maatilatalouden tuloverolain 10 a §:n muuttamisesta (HE 27/2001 vp).

Eduskunta-aloite

Valiokunta on käsitellyt esityksen yhteydessä eduskunta-aloitteen LA 46/1999 vp — Tero Mölsä /kesk ym. laiksi maatilatalouden tuloverolain 10 a §:n muuttamisesta.

Jaostovalmistelu

Asia on valmisteltu valtiovarainvaliokunnan verojaostossa.

Asiantuntijat

Verojaostossa ovat olleet kuultavina

- hallitusneuvos Maija-Leena Sarkko, valtiovarainministeriö
- johtaja Esko Kiviranta, Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto.

Pellervon taloudellinen tutkimuskeskus on toimitannut asiasta kirjallisen lausunnon.

HALLITUKSEN ESITYS JA EDUSKUNTA-ALOITE

Hallitus ehdottaa, että maatalouden tulosta maatilatalouden tuloverolain 10 a §:n mukaisesti vähennettävän tasausvarauksen enimmäismäärä korotetaan 30 prosentista 40 prosenttiin. Varauksen markkamäärän enimmäismäärä ehdotetaan korotettavaksi samalla nykyisestä 40 000 markasta 80 000 markkaan. Varauksen käyttöaika ehdotetaan pidennettäväksi kolmeksi vuodeksi nykyisestä kahdesta vuodesta.

Muutosta sovellettaisiin ehdotuksen mukaan ensimmäisen kerran vuodelta 2001 toimitetavassa verotuksessa.

Hallituksen esitys on osa maatalouden tulopoliittista ratkaisua vuodelle 2001.

Lakialoite

Lakialoitteeseen LA 46/1999 vp sisältyvän lakiehdotuksen mukaan tasausvaraus olisi enintään 30 prosenttia maatalouden puhtaasta tulosta eikä varauksella olisi enimmäismäärää.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Hallituksen esityksen perusteluista ilmenevistä syistä ja saamansa selvityksen perusteella valiokunta pitää esitystä tarpeellisenä ja puoltaa lakiehdotuksen hyväksymistä seuraavin muutos-ehdotuksin ja huomautuksin.

Maatalous on muuttumassa yhä enemmän muun elinkeinotoiminnan kaltaiseksi. Muiden elinkeinonharjoittajien verotukseen sovelletaan kuitenkin suoriteperusteista verotusta eli tulo luetaan sen vuoden tuloksi, johon se asiallisesti kohdistuu, kun taas viljelijöiden verotukseen sovelletaan kassaperiaatetta, jonka mukaan tulo luetaan sen vuoden tuloksi, jolloin se on saatu. Maataloudelle on ominaista vuotuiset tulovaihtelut, jotka johtuvat erityisesti säävaihteluista. Myös Agenda 2000 -ratkaisun tullessa vähitellen voimaan, viljelijöiden kannalta tukien maksamisajankohta saattaa olla verotuksellisesti epäedullinen. Tulovaihtelujen tasaamiseksi on tarkoituksenmukaista korottaa tasausvarauksen määrää ja pidentää käyttöaikaa.

Valiokunta kiinnittää huomiota hallituksen esityksen taloudellisia vaikutuksia koskeviin arvioihin. Hallituksen esityksessä todetaan, että varauksen käytöstä ei ole saatavissa yksityiskohtaisia tilastotietoja, joten ehdotuksen tarkkaa vaikutusta verotuloihin on vaikea arvioida. Hallitus on kuitenkin arvioinut muun muassa, että kaikkien veronsaajien verotulot vähenisivät 250 miljoonaa markkaa vuonna 2001.

Valiokunta yhtyy näkemykseen arvioinnin vaikeudesta. Valiokunnalle on kuitenkin esitetty arvioita, joiden mukaan varausten lisäys ja verotulomenetykset olisivat jopa 31—75 prosenttia vähemmän kuin hallituksen esityksessä on arvioitu. Valiokunta pitää tärkeänä, että taloudelliset vaikutukset pyritään arvioimaan mahdollisimman luotettavasti. Luotettavuuden vaatimus korostuu tässä esityksessä erityisesti sen vuoksi, että tasausvarauksen muutos on osa maatalouden tuloratkaisua vuodelle 2001.

Käsittelemänsä lakialoitteen suhteen valiokunta on asettunut kielteiselle kannalle.

Yksityiskohtaiset perustelut

Lakiehdotuksen 10 a §:n 3 momentin sisältöä ei ole ollut tarkoitus muuttaa. Sen vuoksi valiokunta on tehnyt momenttiin sanallisen korjauksen.

Päätösehdotus

Edellä esitetyn perusteella valtiovarainvaliokunta kunnioittavasti ehdottaa,

*että lakiehdotus hyväksytään muutettuna seuraavasti (**Valiokunnan muutos-ehdotus**), sekä*

että lakialoitteeseen LA 46/1999 vp sisältyvä lakiehdotus hylätään.

Valiokunnan muutosehdotus

Laki

maatilatalouden tuloverolain 10 a §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 15 päivänä joulukuuta 1967 annetun maatilatalouden tuloverolain (543/1967) 10 a §, sellaisena kuin se on laeissa 718/1990 ja 1541/1992, seuraavasti:

10 a §
(1—2 mom. kuten HE)

Tasausvarauksella katettu *meno* tai sen osa ei
ole verotuksessa vähennyskelpoinen.

Voimaantulosäännös
(Kuten HE)

Helsingissä 5 päivänä kesäkuuta 2001

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj. Maria Kaisa Aula /kesk
vpj. Kari Rajamäki /sd
jäs. Olavi Ala-Nissilä /kesk
Pirjo-Riitta Antvuori /kok
Matti Huutola /vas
Seppo Kääriäinen /kesk
Reijo Laitinen /sd
Markku Laukkanen /kesk
Hanna Markkula-Kivisilta /kok
Tuija Nurmi /kok
Ola Rosendahl /r

Matti Saarinen /sd
Sakari Smeds /kd
Marja-Liisa Tykkyläinen /sd
Jukka Vihriälä /kesk
vjäs. Ulla Juurola /sd
Kari Kantalainen /kok
Jari Koskinen /kok
Hannes Manninen /kesk
Iivo Polvi /vas
Jussi Ranta /sd.

Valiokunnan sihteerinä jaostokäsittelyssä ovat toimineet

valiokuntaneuvos Arvo J. Kämppi

valiokuntaneuvos Marjo Hakkila.